

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מג.

עין משפט
נר מצוה

יג א ב מיי פכ"ז מהל' שבת הלכה ג טו"ז ש"ע
א"ח ס' תד:

(א) שבת ק"ו וש"נ,
(ב) נקטן מה"א; א ז"ל
דרבה, ד' הש"ל מ"ז,
(ג) רש"י מ"ג, א ז"ל אחר
ד"ה אמש, א ז"ל בדברי
הגהות הב"ח

הגהות הב"ח
(א) גמ' והתניא חגיגה
אומר כל אותו כ"ז ותיבת
פן אחי רבי יהושע נמחק;
(ב) רש"י ד"ה רבי חנינא
פן אחי רבי יהושע לישא
אחרינא הלכה כרנן
גמלאל:

לעני רש"י
גרבי"א. א. זצ"ל.

להצריח מים עשויות. ולא חשיבי מחילות לעשות ספינה כולה כארבע אמות: אמר לך במהלכה. דאיכא למימר האי טעמא דספינה נוטלתו אפי' ר"ע מודי דש"י: כי פליגי בשעמדה. וזשעת עמידתה קנו להו ד' אמותיה (ו) (ולליגי בתראי על שעת עמידה נחלקו) ואפ"ה שרי ר"ג משום אורח מחילות: אשעת דיינו דקסינו

ר"ג נהחמיר. דמשמע דש"י אפילו לרבי עקיבא אלמא כי אסרי לאו במהלכת אסרי לכ"ע ואינהו הו"ל דלחמור אנפשייהו דללמא עמדה פתחו ולא דעתן: אלא אי אמר. בשעמדה וצרי הכל אסור דמחילות לא חשיבי וצמלהת הוא דפליגי מאי ר"ג לא לר' עקיבא ורבי יהושע זין מהלכת זין עמדה אסורה הוא: דיקא נמי. דזעמדה פליגי: מכלל דפליגי. צספינה צתמיה והא ר"ג קתני ומנא להו לר' ושמאל דפליגי צספינה: אין והסניא. צמיתותא פליגי בשעמדה והא דקתני ר"ג אמהלכת: צן חגיגה. צן אחי רבי יהושע: (א) (ב) הלכה כר"ג צספינה. כעין ספינתו שהיתה מהלכת דלא חיישין לשמא עמדה ומיהו אפילו בשעמדה פליגי רבן גמליאל דומיא דדיר וסהר ואין הלכה כמותו אלא צמהלכת אכל עמדה דהיינו דיר וסהר הלכה כר' עקיבא: כל אוסו הו"ס. שהיו צספינה: א אחי אבא. רבי יהושע: אמש. לערב: יש תחומין. אסור תחומין למעלה מעשרה כדמפרש ואזיל: צעמוד גבוה עשרה והצ ארבעה. וכנכס רשאו א' לתוך התחום לא תיבעי לך דאסור תחומין נוהג צו ולא יעלה על ראשו צבתוך התחום ויאל לראשו אחר דהא חזי להילוך הילוך מעליו הוא: ואין רחב ד'. דלא ניחא תשמישתיה: צקפיה. צסס מי הוי הילוך אי לא: קתס ספינה למעלה מעשרה מהלכת ואינה נחה דמי לקפיה צחזיר ואפ"ה אסור: אמאי ר"ג. הא אין צו שום אסור אפי' עמדה: צרקק. פחות מעשרה. צרקק צלע"ז גרבלי"א: יוסף שידא. דלא מינטר צבתא: צשפות וי"ע. דודאי לא אחי משום האידנא: ואסור

להצריח מים עשויות ורבה מאי טעמא לא אמר כרבי זירא במהלכת כולי עלמא לא פליגי כי פליגי בשעמדה אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי דיקא דבמהלכת לא פליגי ממאי מודקתני מעשה שבאו מפלגדרסין והפליגה ספינתם בים רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה הלכו את כולה ורבי יהושע ורבי עקיבא לא וזו מארבע אמות שרצו להחמיר על עצמן אי אמרת בשלמא במהלכת לא פליגי היינו דקתני רצו דילמא עמדה אלא אי אמרת פליגי האי רצו להחמיר איסורא הוא אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני ספינה דומיא דדיר וסהר מה דיר וסהר דקביעי אף ספינה נמי דקביעא אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי הלכתא ברבן גמליאל בספינה (ב) הלכתא מכלל דפליגי אין והתניא חגיגה (א) (בן אחי רבי יהושע) אומר כל אותו היום ישבו ודנו בדבר הלכה אמש הכריע אחי אבא הלכה כרבן גמליאל בספינה והלכה כרבי עקיבא בדיר וסהר: בעי רב חנינא מי תחומין למעלה מי' טפחים אי לא. בעמוד גבוה עשרה ורחב ארבעה לא תיבעי לך רבי ארעא סמיכתא דמי, כי תיבעי לך עמוד גבוה עשרה ואין רחב ד' טפחים. אי נמי דקאזיל בקפיצה. ואיתן מתני' למיפשהו דקתני והפליגה ספינתם בים וקתני רצו להחמיר על עצמן, בשלמא אי אמרת תחומין למעלה מעשרה, היינו טעמא דילמא עמדה. דבמהלכת כולי עלמא לא פליגי דש"י ומשום חשש שמא עמדה ויש תחומין למעלה רצו להחמיר. אלא אי אמרת אין תחומין למעלה מי' ואפי' עמדה שרי, אמאי קתני רצו. ואוקימנא מתני' בספינה המהלכת ברקק שפחות מי' טפחים מים. ת"ש פעם אחת לא נכנסו לנמל עד כר', אי אמרת אין תחומין למעלה מעשרה [כי לא היינו בתוך התחום מאי הו"ן]. ואוקמה רבא בספינה שהיתה מהלכת ברקק מקום שאין שם מים י' טפחים וכאלו בקרקע הים נמשכת. ת"ש מהנך שמעתתא דאיתאמרן דשבתא בסורא בי רב חסדא ובהדי פניא איתאמרן כבי רבא בפומבדיתא לאו אליהו אמרו, ובקפיצה הלך, וש"מ אין תחומין למעלה מעשרה. והחזיק לא יוסף שידא אמרו. ת"ש הריני נזיר יום שבן דוד בא ו

רבה אמר בספינה מהלכת כולי עלמא לא פליגי דש"י, כי פליגי בעומדת. ודייקא מתני' כותיה דקתני והפליגה ספינתו בים, אי אמרת בשלמא במהלכת לא פליגי היינו דקתני רצו להחמיר על עצמן מכלל דש"י. אלא אמרת תחומין למעלה מעשרה, היינו טעמא דילמא עמדה. דבמהלכת כולי עלמא לא פליגי דש"י ומשום חשש שמא עמדה ויש תחומין למעלה רצו להחמיר. אלא אי אמרת אין תחומין למעלה מי' ואפי' עמדה שרי, אמאי קתני רצו. ואוקימנא מתני' בספינה המהלכת ברקק שפחות מי' טפחים מים. ת"ש פעם אחת לא נכנסו לנמל עד כר', אי אמרת אין תחומין למעלה מעשרה [כי לא היינו בתוך התחום מאי הו"ן]. ואוקמה רבא בספינה שהיתה מהלכת ברקק מקום שאין שם מים י' טפחים וכאלו בקרקע הים נמשכת. ת"ש מהנך שמעתתא דאיתאמרן דשבתא בסורא בי רב חסדא ובהדי פניא איתאמרן כבי רבא בפומבדיתא לאו אליהו אמרו, ובקפיצה הלך, וש"מ אין תחומין למעלה מעשרה. והחזיק לא יוסף שידא אמרו. ת"ש הריני נזיר יום שבן דוד בא ו

לכתחילה משמע דאסור לכתחילה ואפילו לתוך התחום מדאין מוכרי שם יליאתו חוץ לתחום ומשמע דסירי פירי לית צו אסורה דאפי' צשכר שרי דלאמרין (שס ד' קה). שמור לי פירותי צבתחומך ואני אשמור פירותיך צבתחומי וטעם שאסור ליכנס צספינה אומר ריב"ז צ' משום דדמי לטט צנהר ואסור גזירה שמא יעשה חצית של שייטין אי נמי שמא ינהיג הספינה והוי כמוליכה ארבע אמות צכרמלית וריב"ז א' מדקדק נמי מירושלמי שהצאתי שאסור ליכנס צספינה צבת מדלל קאמר ת"ק לא צבת ולא צערב צבת דהוא משמע דצ"ה מתירין אפילו צבת כי היכי דנקט ולא צערב צבת משום צ"ה ואורי' דאותן צני אדם שמדליקין נרות צספינה צערב צבת ואוכלין שם וסומכין על כך להפליג צספינה צבת לא שפיר עבדי דסוף סוף הם מפליגין צבת אדם שפירש רש"י שם צשכס צספינה צבת אין לו אלא ארבע אמות אין נראה דקיימא לן כר' דאמר אפילו דיר וסהר דלא צבת צחזיר ממיאות הלכה כר"ג מדפריך לקמן (ד' מה). צשפיעות גבי נחמיה צן חנינאי פשיטא דצלא מלו גברי עסקינן דאי צדמלו מאי תיבעי והאמר רב הלכה כר"ג צדיר וסהר ולקמן (ד' מה): נמי גבי הנהו דכרי דלחו למצרכתא דחשבינן כל העיר כארבע אמות היינו כר' אפי' דר' צננאל פסיק כשמואל והציא ראייה מחגיגה דאמר אמש הכריע (צן) אחי אבא כו' אין הלכה כן דהא אמרין צבת פרק כירה (ד' מה). הכרעה דצרייתא לאו הכרעה היא ועוד דלחי אבא רבי יהושע והחולק אינו יכול להכריע וכן פסק רב אלפס דקיימא לן כר' צאסורי ועוד רצ"ה רש"י ליכנס צקרין צבת וצכרי מוליכו חוץ לתחום וחזר צו משום שמא יפגעו צו ליסטים או שמא ישכח וירד ואין לו אלא ארבע אמות ואומר ר"י דאפילו ליכנס צו צערב צבת אסור דדוקא צספינה שרי ליכנס צערב צבת אכל הכא כיון דאפשר לו לירד אסור מיהו צספינה אין לו להחמיר אפילו נודמן לו יצשה שיכול לירד לא פלוג רבנן צספינה ועוד אס צבהמה מנהיג צקרין פשיטא דאסור להשתמש צצעלי חיים שמא יחתוך זמורה: ואסור